

Nederhalfmond

J.Z. Herrenberg

Nederhalfmond

DOOR HET OOG VAN DE CYCLOON 1

Eerste druk augustus 2018
Derde druk december 2018

© 2018 J.Z. Herrenberg

Alle rechten voorbehouden

Omslagontwerp Studio Ron van Roon / Bart Rouwhorst

Foto auteur © Koos Hageraats

NUR 301

ISBN 978 90 284 2749 5

www.wereldbibliotheek.nl

*Cora, Anthea, Robin, Sybren, Ellen, Ria, Joke, Hugo,
Alie, Pauline, Jesse, Niels, Korien... in het portaal*

Inhoud

<i>Propolis</i>	11
Boek A – Allegro assai	15
1. Come Together	17
2. Yes It Is	25
3. To boldly go...	38
4. This Boy	54
5. <i>Le non</i>	69
MAJESTEIT!	93
Boek Nul – Lento espressivo e solenne	111
<i>Proloog</i>	113
1. Vuilnisman van het Rijk	117
2. De Hel van een Heden	134
3. Onze snelle, aanvallende organisatie	156
4. Avanti Giovanni!	177
Boek B – Vivace	205
<i>Proclamatie</i> 😊	207
o	209
6. Double Fantasy	250
7. Yesterday	269
8. Two of Us	311

Coda

381

... en dat gras daar

393

Nederhalfmond

Propolis

Wij schrijven het jaar en wij schrijven het zuchtend. Wij sluiten de jaren als huizen om zuigende leegte aaneen en roepen. Wij, Zonnestraal en Hel, roepen alle mensen, opdat ze komen wonen in de stad van onze allereigenste eeuw. Wij roepen u. Brengt bloed alstublieft en vult onze hulzen! Verenigt u onder de daken van talloze dagen en ziet uzelf nieuw door het Oog van onze Cycloon!

Er was eens een krater, Inslags holle bolle kind, en Krater was goed. Het ongeborene en ongebeurde was door Kraters inwezigheid onherroepelijk geschied en in vele duizenden gangen gezet, waar het eenzaam schreiend door op weg ging, vreemde anderen tegemoet. Buiten, daarentegen, kon nu naar binnen, want aanvangsvolmaaktheid en werende glans, zij waren gestorven, en ruimte op ruimte stond, vol zuurstof, voor integranten vrij. En deze zijn toen gekomen en hebben bekend en bevolkt in wondere, wondere vermenging.

Zo wandelden er kinderreuzen op aarde.

Zon straalde taal op weiden en wangen; Hel, ietsje jonger, had eeuwig honger en taalde naar mensen. Zij waren zo verschillend als Noordpool en Zuidpool, maar toch – dikke vrindjes. Zonnestraal en Hel speelden altijd samen, thuis en op straat. Zij stoeiden, scholden en klommen, en beleefden menig avontuur in verre vreemde buurten en in hun computer. Afzonderlijk waren zij lief, gekoppeld een catastrofe, want hun vader en moeder, die hielden slecht toezicht, arbeidden ademloos, tot behoud en plezier, voor gezelschap en verstrooiing, maar bovenal, zo verklaarden zij vaak, voor de voeding en expansie van hun Zonnestraal en Hel in de harde harde wereld. Men vocht voor een plek, kocht op de pof, was mobiel op de lat, men rekende en rekende zich blauw in het gezicht, en werd belast. Het huis kwam van de bank, met een afgeknepen tuin. En de bank kwam van God. En Bank was God. En het geld scheen in armoe, die graaide verlicht.

Maar de armoe heeft het licht niet gekregen.

Laat ons jaren maken, dachten Zonnestraal en Hel. Zij dachten dit uit

in een schuur. Het was vier uur, de hemellamp stond laag, het was al laat, althans voor dit seizoen. Zonnestraal dolde met een panische kever, Hel gaapte. Zij keken elkaar aan, een als een tweeling. Laat ons jaren maken, wij, kinderreuzen, tot leniging en loutering. Laat ons de tijd zetten naar onze lege handjes, in ons lege hartje. Onze ouders zien ons nooit, alleen als een taak en een zwaarte. Zij voorzien ons van spullen en absentie. Voor hen zijn wij slechts de groeiende stop in het vat van hun dood die, opengekraakt, hen eens zal overspoelen in hun schemergewelven. Laat ons zélf ouders zijn, een beproevende cirkel van wereld. Laat ons ouder worden, want jong zijn is erg, zo liefdeloos beheerd.

En zij schreven diep zuchtend het jaar, klik-klak, en een volgend en volgend, de kinderreuzen. En hun jaren, zij sloten zich stormend aaneen tot een woeste Eeuw, die de twee vriendjes heimelijk manipuleerden.

Zo was er ten slotte een stad ontstaan, de stad van Zonnestraal en Hel, de tweelichtstad van hun hoop en angst, wraak en verlossing, alle vier de windrichtingen in, haar aderen nog ledig. En zij dachten en noemden haar Hoefbeek, naar Winston, het zeer gehate paard van het meisje Clarisse op school, onbewust beminde van de sprakeloze Hel, en het klaterende watertje waar Zonnestraal zo graag in staarde.

En wij, het Wereldbloed, wij beantwoordden hun roep en stroomden Hoefbeek, de Trafostad, in.

Smak-slik.

En wij zagen, geboeid – Door het Oog van de Cycloon.

Hartstikke velkom!

Boek A

– Allegro assai –

1. Come Together

In het begin, tussen splijtende gordijnen, is niks.

Een toneel. Onder donkere lampen glimt een instrumentarium.
Zwarte torens. Her en der, vogelpotig, microfoons.
Een videoraam, op duisternis; letters (*BSE*) dobberen erin rond.
Links en rechts, tegen het plafond, een grote kooi.

In een schemerige zaal staan honderden leerlingen en docenten.

Schouders stoten tegen schouders. Neuzen snuiven shampoo, gel, parfum, lotion, aftershave. Voeten in merksportschoenen knarsen op voeten in sandalen. Dreigementen, begroetingen en verwensingen worden uitgewisseld, geslaagde dan wel flauwe grappen gemaakt. Door het ene segment kan een beweging varen, de lichamen golven als wier, het andere is stram en gedisciplineerd, als bij een herdenking.

Een hek schept een herstel- en veiligheidsstrook tussen hen en het toneel.

Vakken zijn grotendeels vergeten. Cijfers tellen schijnbaar niet meer mee. De stemming is goed, opgefokt, geadrenaliseerd. Vanavond vieren de leerlingen hun jeugd. Ze zullen eten, dansen, drinken, kijken en bekeken worden, praten, luisteren, lachen en flirten en, mogelijk, meer. Een totaalbelevens. Vanavond jagen zij in ouderloze ongeremdheid verder over de weg naar de volwassenheid, rennend, springend en struikelend met niet te verkwisten energie, buitlend langs de kilometerpalen van een prestatieloze feestzone, vol gretigheid weer enkele van de ervaringen verzameland die hun ten slotte de unieke karaktervorm moeten geven waarmee ze de wachtende wereld, die veeleisende regisseuse, zullen verblijden, teleurstellen, ontzetten of vervelen. En waarmee ze aan het einde, wanneer dat ook komt en hoe ook bewerkstelligd, haar weer zullen moeten verlaten, uitgeblust, woedend, bezwijkend aan zware verwondingen, vol goede moed, kwijnend aan een

infuus, stralend vervuld of hulpbehoevend kwijlend in geheugenloze schaduw.

Doek.

Vanavond.

Hun opwinding zoemt dus groot naar alle uithoeken.

Licht!

Tik-tak. Tik-tak.

Van links komt een vrouw door het landschap van keyboards, draden, drums, stapt het zonnegeel van dat ene spotje in en blijft staan achter de prosceniummicrofoon, hoog boven de hoofden.

De rectrix.

Vlammende blazer, effen hemd; op haar boezenberg seint een kettingbril. Om sterke benen zwarte kousen. Diepgroene rok met sterrenriem. Lokkenval, blond, op smalle schouders. Lakschoentjes, krap, met gouden hak en gesp.

De rectrix.

Haar smaakvol bewerkte gezicht, een masker van welbevinden en zelfvertrouwen, zakelijkheid en gezag, schijnt moedertrots te zeggen:

‘O, kom ereis kijken wat ik in mijn schoolje vind, hier beneden, en als een gemengd koor levensbreed op de trap, en daar boven in de kantine: jonge dame- en heerscharen van water en vlees, gebeente en bloed, allen weer vreugdevol opgericht, onder heerlijke hoogspanning, alles bont stofferend met hun persoonlijke kleren!’

De rectrix.

Achterin buigt een rastaknul zich roepend over de balustrade en dropt iets: het valt, voor de witte achterwand langs, in de omhooggestrekte handen van een mager, roodharig meisje.

De rectrix maant ernstig tot stilte, tikt de microfoon op zijn kop.

Haar versterkte vingers verminderen het tumult tot amper bedwongen geroezemoes.

Ze spreidt haar korte armen bezwerend – mouwen kruipen op, schouders knakken in – en slingert dan de ogenzee schril haar eerste woorden toe:

—De lente is weer in het land, lieve collega’s, beste meisjes en jongens! Le printemps! Spring! Der Lenz zweitausendundsechs is arrivé! Yes!

Instemming hiermee, blijdschap hierover zijn verantwoordelijk voor een half minuutje oorverdovend kabaal, uitmondend in gelach.

Het sterft weg.

De rectrix laat langzaam haar armpjes weer zakken.

—Op deze vierentwintigste maart, aan de vooravond van een welverdiende vakantie, vieren we de wedergeboorte van ons milieu. Overal zie je ze weer, de frutseltjes aan de takken bijvoorbeeld, blote armen en benen, fleurige bloesjes, en splinternieuwe kindertjes van alle mogelijke nationaliteiten in zakken aan stralende moeders en vaders of in winkelwagentjes. Overal hoor je de vogeltjes en de bouwvakkers weer zingen in ons bedrijvige landje. We veggen de winterslaap uit onze ogen en alles, alles gaat weer groeien en bloeien. En zo is elke lente weer een hoogwaardig wonder. O, je kunt het gewoon ruiken buiten, hè, dat bijzondere, onbetaalbare parfum van nieuw leven, nieuwe kansen en mogelijkheden. Al ben ik ook een slágje ouder dan jullie en...

Beroering.

‘Nouhou, *een slágje?*!’ riep iemand brutaal.

Een lange sladood. Hij kijkt steunzoekend om zich heen. Zijn bruine haar, ultrakort- en rondgeknipt, ligt als een keppeltje op zijn kop. Zijn beugel blinkt.

Gelach zegent hem van alle kanten. Een buurjongen blikst bewonderend op en geeft hem een schouderklopje.

—Al zie ik Sara binnen vier maanden en ben ik dus niet meer zo... *nat* achter de oren als jullie, corrigeert de rectrix zichzelf zonder een spier te vertrekken.

Een storm, een komische boebui van protest steekt op.

Die grotendeels geluwd, gnuift ze meisjesachtig:

—Ook ik krijg in het lenteseizoen altijd weer van die onbestemde, onbedwingbare kriebels. Brr! Vinden jullie dat erg gek?

‘Jaah! Neehee!’

—Elk jaar, vervolgt ze met lichte stemverheffing, is onze Lennteparty weer een prachtige manier om het college binnen en de natuur buiten totaal te laten harmoniëren. Ik verheug me altijd weer geweldig op die gelegenheid om elkaar beter te leren kennen, vriendschappen uit te laten botten en, wie weet, misschien zelfs wel... *kalverliefdes?*

Ze grijnst uitdagend.

Toepasselijk geloei.

—Met de Lennteparty bouwen we dus onderlinge betrekkingen uit. Binnen de wettelijk gestelde grenzen natuurlijk... (gegniffel) De cohesie die op een grote instelling als de onze broodnodig is, wordt zo nog dwingender dan ze al was. Een school, voor wie dat nu *nog* niet weet, is de gemeenschap in miniatuur. We mogen niet de verschrikking toestaan dat ook maar één iemand in onze bekroonde nevenwijsinstelling hopeeloos door mazen valt. Een vangnet, een netwerk kan altijd hechter, dichter. Niemand moet ons aan het eind ook maar *iets* kunnen verwijten. We kunnen nooit *te* voorzienig zijn! Niemand geven we op! We laten niemand los! Hier op het Len...

Weer valt ze stil.

‘Klets niet, CI!’ klonk het schel uit de kantine. ‘We willen actie!’

Bijval. Gelach.

Nu doet de rectrix gul mee.

—Rustig maar, kalm, wees niet bang, sust ze met pastorale handgebaren. Ik ben reëel, het wordt hier echt geen antiek partijcongres. M’n Boudewijn is precies zo, die kan ook nooit wachten, die haat *lullen... in... de... breedte...* Dus geen zorgen, ik hou het kort en to the point. Zo kennen jullie me. Toch?

‘Nee!’

—Goed zo! (gelach) Vóór ons traditionele ritueel en vóór ik dit podium en deze microfoon dus aan een wel heel bijzonder mens overlaat (euforisch gegil en geschreeuw), wil ik eerst Altamont Benelux nog uitdrukkelijk bedanken (teleurgesteld gegeeuw), die zich zo onvermoeibaar heeft ingezet om van deze avond een historisch succes te maken. Nee, echt, luisteren jullie nou nog heel even! Zonder Altamont zou die iemand, die hele speciale Iemand voor hetzelfde geld hebben kunnen optreden in een uitverkocht Paradiso in Amsterdam... (boegeroep, sterk) Of... op een ‘suf’ personeelsfeestje... (boegeroep, sterker) Of bij een verkiezingsbijeenkomst in het kader van *Campagne 06*. Ook heel waardevol... (boegeroep, sterkst) Geef alleen toch maar even een lekker klein applausje voor het feit dat dat *niet* is gebeurd en dat hij, ja, Hij vanavond hier is, in Hoefbeek, op onze geweldige school, aan het slot van een veertiendaagse zegetocht langs alle marktcolleges van Nederland, *watching and waiting in the wings!*

Handen-, voeten- en mondendonder.

—In de kantine is een delegatie aanwezig die jullie op allerlei meer én minder voorspelbare manieren van dienst wil zijn! En er zijn erg leuke